

NOT: Personel alımlarında personel giderlerine dahil edilen bütçe tertipleri hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-6339704

04/05/2023

Konu: Personel Gider Oranı

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: 14.03.2023 tarihli ve 23902336-12870 sayılı yazınız.

Belediyenize memur, sözleşmeli personel, işçi, geçici işçi ve personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında personel gider oranı hususunda görüş talep edilen ilgi yazı incelenmiştir

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun "Norm kadro ve personel istihdamı" başlıklı 49 uncu maddesinin 8 inci fıkrasında, "*Belediyenin yıllık toplam personel giderleri, gerçekleşen en son yıl bütçe gelirlerinin 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre belirlenecek yeniden değerlendirme katsayısı ile çarpımı sonucu bulunacak miktarın yüzde otuzunu aşamaz. Nüfusu 10.000'in altında olan belediyelerde bu oran yüzde kırk olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar yeni personel alımı yapılamaz. Yeni personel alımı nedeniyle bu oranın aşılması sebebiyle oluşacak kamu zararı, zararın oluştuğu tarihten itibaren hesaplanacak kanunî faiziyle birlikte belediye başkanından tahsil edilir. Personelin her türlü alacakları zamanında ve öncelikle ödenir.*" hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 20 nci maddesinde, "*İl özel idareleri, belediyeler ile bağlı kuruluşları ve bunların üyesi olduğu mahalli idare birlikleri, personel çalıştırılmasına dayalı hizmetleri 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 22 nci maddesindeki limit ve şartlar ile 62 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendindeki sınırlamalara tabi olmaksızın doğrudan hizmet alımı suretiyle birlikte ya da ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlası bu idarelere ait ve halen bu kapsamda hizmet alımı yaptığı mevcut şirketlerinden birine, bu nitelikte herhangi bir şirketi bulunmuyorsa münhasıran bu amaçla kuracakları bir şirkete gördürebilir...*" hükmüne yer verilmiştir.

Diğer taraftan, İl Özel İdareleri, Belediyeler ve Bağlı Kuruluşları ile Bunların Üyesi Olduğu Mahalli İdare Birliklerinin Personel Çalıştırılmasına Dayalı Hizmetlerinin Gördürülmesine İlişkin Usul ve Esasların;

"Tanımlar" başlıklı 3 üncü maddesinde, "(1) Bu Usul ve Esasların uygulanmasında;

a) Destek personeli: İşçiler ve yöneticiler dışında kalan şirket personelini,

b) İdare: Şirketin sermayesinin yarısından fazlasına doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, birlikte veya ayrı ayrı sahip olan il özel idaresi, belediye ve bağlı kuruluşları ile bunların üyesi olduğu mahalli idare birliklerini,

c) İşçi: Şirketlerde personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında idareye hizmet sunmak üzere iş sözleşmesine dayalı olarak çalışan kişiyi,

ç) Şirket: İl özel idareleri, belediyeler ve bağlı kuruluşları ile il özel idareleri ve belediyelerin üyesi olduğu mahalli idare birliklerinin doğrudan doğruya veya dolaylı olarak birlikte veya ayrı ayrı sermayesinin yarısından fazlasına sahip olduğu şirketi,

d) Şirket personeli: Yöneticiler, işçiler ve destek personelini,

...ifade eder." hükmü,

"Personel Giderlerinin Toplam Giderler İçindeki Payına İlişkin Üst Sınır" başlıklı 5 inci maddesinde, "(1) İdarelerin, şirket personeli de dahil yıllık toplam personel giderleri, idarenin

gerçekleşen en son yıl bütçe gelirleri toplamının her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılması sonucu bulunacak miktarın yüzde kırkını aşamaz. Bu oran büyükşehir belediyelerinde yüzde otuz olarak uygulanır. Yıl içerisinde aylık ve ücretlerde beklenmedik bir artışın meydana gelmesi sonucunda personel giderlerinin söz konusu oranları aşması durumunda, cari yıl ve izleyen yıllarda personel giderleri bu oranların altına ininceye kadar idare şirketlerine yeni personel alımı yapılamaz.

(2) Doğrudan hizmet alım sözleşmesi kapsamında çalışan işçi sayısı, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin geçici 24 üncü maddesine göre işçi statüsünde geçişe esas sözleşme kapsamında o iş için öngörülen işçi sayısını aşamaz. Ancak birinci fıkradaki oranın altında kalan idarelerin şirketleri; bu oranın aşılmaması kaydıyla, işten ayrılanların yerine ve iş artışının zorunlu olduğu durumlarda idarenin talebi üzerine yeni işçi alımı yapabilir. İdareler, belirlenen oranın aşılmaması kaydıyla personel çalıştırılmasına dayalı yeni hizmetlerini şirketlerine gördürebilir ve bu amaçla şirketler tarafından yeni işçi alımı yapılabilir..." hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin "Ekonomik sınıflandırma" başlıklı 10 uncu maddesinde "(1) Ekonomik sınıflandırma, kurumların faaliyetlerinin ekonomik ve mali anlamda çeşitlerini gösteren bir sınıflandırmadır.

(2) Ekonomik sınıflandırma dört düzeyden oluşur, birinci düzeyi iki haneli, iki ve üçüncü düzeyi tek haneli, dördüncü düzeyi ise iki haneli rakamla kodlanır.

(3) Birinci düzey ekonomik kodlar şunlardır:

1 Personel Giderleri

2 Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri

3 Mal ve Hizmet Alım Giderleri

4 Faiz Giderleri

5 Cari Transferler

6 Sermaye Giderleri

7 Sermaye Transferleri

8 Borç Verme

9 Yedek Ödenekler

(4) Kurumlar, Maliye Bakanlığınca genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için belirlenen dört düzey ekonomik kodlardan sadece ihtiyaç duydukları kodları kullanırlar." hükmü yer almaktadır.

Ayrıca, Bakanlığımızın Bütçe Hazırlama Rehberi konulu 23/5/2022 tarihli ve E-14399437-841.01.01-3694370 sayılı yazıları ekinde yer alan Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberde "...

01- PERSONEL GİDERLERİ

Bu bölüm, kamu personeli ile kamu personeli olmasa bile bunlar gibi çalıştırılan veya hizmetinden faydalanılan kişilere veya diğerlerine bordroya dayalı olarak nakden yapılan ödemeleri kapsayacaktır.

Aynı nitelikteki ödemeler "Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ne, idarelerin işveren sıfatıyla sosyal güvenlik kurumlarına ödediği primler ise "Sosyal Güvenlik Kurumuna Devlet Primi Giderleri" bölümüne dâhil edilecektir.

Personel giderlerinin ikinci düzeyinde personel mevzuatına göre çalıştırılanların istihdam çeşitleri ile çalıştırılma veya hizmetinden yararlanma yöntemleri esas alınarak; memurlar, sözleşmeli personel, işçiler, geçici süreli çalışanlar ve diğer personel olarak beş grupta sınıflandırılmıştır. Üçüncü düzey, ödeme türlerine göre sınıflandırılmıştır.

01.1 MEMURLAR ...

01.2 SÖZLEŞMELİ PERSONEL ...

01.3 İŞÇİLER ...

01.4 GEÇİCİ PERSONEL ...

01.5 DİĞER PERSONEL ..." şeklinde açıklama yapılmıştır.

Yukarıdaki mevzuat hükümlerinin birlikte değerlendirilmesinde,

-Belediyeniz nüfusunun 10.000'in altında olması nedeniyle gerek Belediyenize memur, sözleşmeli personel, daimi işçi ve geçici işçi ve gerekse sermayesinin %50'den fazlasının Belediyenize ait olduğu şirketten yapılacak olan personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımlarında personel gider oranının yüzde kırk olduğu,

-Belediyenize memur, sözleşmeli personel, işçi ve geçici işçi alımlarında personel giderlerinin Mahalli İdareler Detaylı Hesap Planında yer alan 830.01 Personel Giderleri bütçe tertibinin esas alınması gerektiği (830.01.1 Memur, 830.01.2 Sözleşmeli Personel, 830.01.3 İşçiler, 830.01.4 Geçici Personel, 830.01.5 Diğer Personel),

-Personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamında işçi alımında ise 830.01 Personel Giderleri bütçe tertibi ile personel çalıştırılmasına dayalı hizmet alımı kapsamındaki şirket yöneticileri, işçiler ve destek personeline ödenen net ücretler toplamının esas alınması gerektiği,

mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü